

Marta Gawlik, Anna Gawinek

„Nowa Biblioteka Usługi, Technologie Informacyjne i Media” narzędziem popularyzowania nauki : analiza bibliometryczna czasopisma

---

Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media nr 4 (27), 69-82

2017

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Marta Gawlik

Zakład Kultury Czytelniczej i Informacyjnej
Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej
Uniwersytet Śląski w Katowicach
Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka w Katowicach
e-mail: marta.gawlik82@gmail.com

Anna Gawinek

Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka w Katowicach
e-mail: anna.gawinek99@gmail.com

„Nowa Biblioteka Usługi, Technologie Informacyjne i Media” narzędziem popularyzowania nauki (analiza bibliometryczna czasopisma)

Abstrakt: Czasopisma naukowe pełnią różne funkcje w środowisku uczonych, m.in.: stwarzają przestrzeń dla komunikacji społeczności naukowej, dają pierwszeństwo w ogłaszaniu wyników badań, są pomocne w ocenie literatury naukowej. Wydawnictwa ciągle mogą być także inspiracją dla rozkwitu samej nauki. Za bazą Arianta przyjmujemy, że w Polsce wydawane są 84 tytuły z dziedziny bibliotekoznawstwa i informacji naukowej; jednym z nich jest „Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media” (do 2014 r. „Nowa Biblioteka. Zeszyty Monograficzne Koła Naukowego Bibliotekoznawców Uniwersytetu Śląskiego”). Czasopismo Koła Naukowego Bibliotekoznawców Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach do końca 2015 r. było jedynym periodykiem bibliotekoznawczych kół naukowych znajdującym się na liście czasopism punktowanych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego – Części B. Biorąc to pod uwagę, dokonano analizy bibliometrycznej czasopisma. Materiałem badawczym objęto wszystkie publikacje zamieszczone w periodyku od momentu powstania do 2015 r. Wydawnictwo ciągle poddano szerokiemu badaniu, uwzględniając cechy formalne i treściowe – co zastosowano tylko do działu *Artykuły*

i komunikaty – ukazując tym samym kierunki badań naukowców. Przedstawiono zmiany statystyczne „Nowej Biblioteki” oraz prognozowane kierunki rozwoju.

Słowa kluczowe: Analiza bibliometryczna. Instytut Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej. Koło Naukowe Bibliotekoznawców. „Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media”. „Nowa Biblioteka. Zeszyty Monograficzne Koła Naukowego Bibliotekoznawców Uniwersytetu Śląskiego”. Uniwersytet Śląski w Katowicach

Wprowadzenie

Popularyzacja nauki to ważny element rozpowszechniania stanu wiedzy w zakresie dydaktycznym, światopoglądowym, kulturotwórczym oraz praktycznym (Labuda, 1986, s. 121). W środowisku naukowym wiedzę tę udostępnia się poprzez zorganizowane instytucjonalnie zakłady (Krupa, 1999, s. 553), konferencje czy różnego rodzaju publikacje naukowe (Gwadera, 2010, s. 55). Biorąc po uwagę kryterium wydawniczo-formalne, naukę można transferować za pomocą wydawnictwa zwartego oraz ciągłego. Książka naukowa to podstawowe źródło informacji głównie w naukach humanistycznych, a czasopismo naukowe – w naukach ścisłych, technicznych i przyrodniczych. Wydawnictwa zwarte stanowią całość i zazwyczaj prezentują kompleksowe ujęcie problemu (PN-ISO, 2012, s. 8). Z kolei wydawnictwa ciągłe to „publikacje w postaci drukowanej lub innej, ukazujące się w następujących po sobie częściach, zwykle oznaczonych numerycznie lub chronologicznie, o nieprzewidywanym z góry zakończeniu i o dowolnej częstotliwości” (PN-ISO, 2012, s. 8). W publikacjach każdego typu wiedza przekazywana jest w określony sposób, jednak do zalet czasopism naukowych należy zaliczyć obecność w bazach bibliograficznych, gdzie często umieszczane są pełne teksty razem z abstraktami, oraz powszechność ukazywania się, przekładającą się na aktualność badań. Wydawnictwa ciągłe pełnią różne funkcje w środowisku uczonych, służąc do porozumiewania się, a także tworząc przestrzeń do ogłaszania wyników badaczy i pierwszeństwo w tym zakresie. Następnie, w procesie recenzyjno-redakcyjnym, zweryfikowane publikacje przyjmują charakter oficjalny i publiczny (Gwadera, 2010, s. 57), co może przełożyć się na uznanie i prestiż autora w danej dziedzinie (Dejnarowicz, 1980, s. 136). Periodyki służą nie tylko badaczom, ale także innym pracownikom związanym z książką – bibliotekarzom, wydawcom czy księgarzom – którzy dzięki nim dokonują oceny literatury naukowej (Żbikowska-Migoń, 2008, s. 139–155), odpowiadającej potrzebom odbiorców (Dejnarowicz, 1980, s. 136). I wreszcie wydawnictwa ciągłe mogą stanowić inspirację

dla rozkwitu samej nauki (Gwadera, 2010, s. 57), czemu również daje wyraz ten artykuł.

„Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media” (charakterystyka ogólna)

Za bazą Arianta przyjmujemy, że obecnie w Polsce wydawane są 84 tytuły z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. 33 spośród nich posiadają przyznaną punktację Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a 25 jest indeksowanych w Index Copernicus. Arianta pokazuje także, że 2 tytuły są publikowane pod auspicjami bibliotekoznawczych kół naukowych. Są to: elektroniczny półrocznik „In Crudo”, ogłaszany nieregularnie od 2009 r. przez Koło Naukowe Bibliotekoznawców działające przy Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (dotychczas ukazały się 4 numery, ostatni w 2013 r.) (*Koło*), oraz „Nowa Biblioteka” – do końca 2015 r. organ Koła Naukowego Bibliotekoznawców działającego przy Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Czasopismo naukowe „Nowa Biblioteka” zainicjowano w 1998 r. W premierowym zeszycie napisano:

„Nowa Biblioteka” jest czasopismem dla studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowo-technicznej zainteresowanych pracą naukowo-badawczą, wykraczającą poza proces dydaktyczny przewidziany programem studiów. Jej łamy są otwarte dla zagadnień związanych z książką, biblioteką, informacją naukową, komunikacją społeczną oraz zagadnień interdyscyplinarnych powstających na pograniczu bibliologii, informacji naukowej i innych nauk humanistycznych (Pietruch-Reizes, 1998, s. 3).

„Nowa Biblioteka” ukazywała się w latach 1998–2001. Po dziewięcioletniej przerwie wznowiono jej wydawanie pod tytułem „Nowa Biblioteka. Zeszyty Monograficzne Koła Naukowego Bibliotekoznawców Uniwersytetu Śląskiego” (2010–2014). Od 2015 r. zmieniony został podtytuł i od tego czasu czasopismo funkcjonuje jako „Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media”.

Periodyk znajduje się na liście czasopism punktowanych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego – Części B (*Część*). Przyznawana liczba punktów: w 2013 i 2014 r. – 2, a w 2015 r. – 4 (*Arianta*) stanowi dowód rosnącego uznania pisma w środowisku naukowym. Koło

Naukowe Bibliotekoznawców jako organizator corocznych konferencji studencko-doktoranckich, z których materiały publikuje się w omawianym czasopiśmie, przyczynia się ponadto do popularyzacji nauki.

Periodyk znajduje się w następujących bazach danych: Arianta, BazHum, CEEOL – Central and Eastern European Online Library, CYTBIN, Index Copernicus Journals Master List, LISA – Library and Information Science Abstracts, PBN – Polska Bibliografia Naukowa, Polska Bibliografia Bibliologiczna, Polska Bibliografia Literacka, Zeitschriftendatenbank (ZDB), Elektronische Zeitschriftenbibliothek (EZB) (*Arianta; Nowa Biblioteka*) oraz POL-index.

Pozycja czasopisma skłoniła autorki do przeprowadzenia jego analizy bibliometrycznej. Dzięki badaniom otrzymano obraz statystyczny „Nowej Biblioteki”, na podstawie którego można odpowiedzieć na pytania: Co jest ogłaszane na łamach czasopisma?, Kto w nim publikuje?, Jakie instytucje reprezentują autorzy? Analiza pozwoliła pokazać dynamikę zmian, jakie zaszły od wydania pierwszego numeru do 2015 r., oraz wysunąć wnioski na temat kierunków rozwoju. Materiał badawczy obejmuje wszystkie numery czasopisma (20 zeszytów), od 1998 do 2001 r. oraz od 2010 do 2015 r.

Analiza zawartości „Nowej Biblioteki”

Tematykę periodyku należy omawiać, uwzględniając okres wydawniczy czasopisma. Do 2001 r. była ona uzależniona od preferencji autorów nadsyłających artykuły. Po wznowieniu periodyk wydawany jest w zeszytach tematycznych, dzięki czemu możliwa jest systematyzacja podejmowanych zagadnień. W każdym numerze za temat przewodni przyjmuje się przedmiot istotny dla bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. Tematyka „Nowej Biblioteki” dotyczy zatem zagadnień takich jak: czytelnictwo, prasoznawstwo, bibliologia, bibliografia, informacja czy nowe technologie. Struktura periodyku obejmowała: słowo od redakcji, artykuły, prace drobne, materiały, sprawozdania, recenzje, wydarzenia i inne teksty. Analiza wykazała, że najwięcej publikacji ukazało się w działach: *Artykuły i komunikaty*, *Sprawozdania* oraz *Recenzje i omówienia*, a najmniej w działach: *Wstęp praktyka* i *Z Archiwum Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej*. W pierwszych zeszytach zamieszczano dodatkowo np.: *Anegdoty ze świata książek*, cykl *Książka w poezji i nie tylko*, *Miscellanea*, a także *Bliskie spotkania z...*, w których prezentowano wywiady z osobami związanymi ze światem książek i bibliotek. „Nowa Biblioteka” zawiera łącznie 329 publikacji, z których

najwięcej ukazało się w 2015 r., a najmniej w 1999 r., co szczegółowo prezentuje tabela 1 z uwzględnieniem działów.

Tabela 1. Zestawienie działów „Nowej Biblioteki”

	1998	1999	2000	2001	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Suma
Anegdota ze świata książek	1	1	2								4
Artykuły komunikaty	5	3	6	3	15	14	26	12	23	20	127
Bliskie spotkania z...	2	1		3							6
Książka w poezji i nie tylko	2		1								3
Materiały	9	3		1	1	1	1	3	2	2	23
Miscellanea	1		1	1							3
Od redakcji	2	1			1	1					5
Prace drobne										5	5
Recenzje i omówienia	4	1	4	10	7	4	2	6	2	8	48
Sprawozdania	4	3	5	6	6	9	10	16	13	22	94
Wstęp Praktyka										1	1
Wydarzenia					2	2	2	2	1		9
Z Archiwum Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej			1								1
Suma	30	13	20	24	32	31	41	39	41	58	329

Źródło: Opracowanie własne.

Dział *Artykuły i komunikaty*, zawierający 127 publikacji, został poddany szczegółowej analizie poprzez przypisanie do każdej pracy symbolu Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej (tabela 2). Dominującą tematyką było szeroko pojęte bibliotekoznawstwo. Wiele artykułów dotyczyło czytelnictwa oraz prasoznawstwa i czasopiśmiennictwa. Kilkanaście tekstów poświęcono użytkownikom bibliotek. Oprócz tego można wyróżnić artykuły zaklasyfikowane do takich kategorii, jak: historia bibliotek, biblioteki specjalne, biblioteki narodowe, katalogi biblioteczne. W czasopiśmie pojawiały się również publikacje na temat gromadzenia zbiorów bibliotecznych oraz z zakresu bibliologii. Kolejne działy, do których można przyporządkować materiały ukazujące się na łamach periodyku, to informacja i innowacje. Autorzy artykułów skupiali się na metodologii dziedziny, dokumentach elektronicznych i wymianach zagranicznych naukowców, wycieczkach naukowych, które ujęto w kategorii wymiany nauczycieli. Przedmiotem publikacji była także literatura polska. Liczba artykułów mieszczących

się w poszczególnych działach Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątej wskazuje, że na łamach pisma poruszane były przede wszystkim zagadnienia dotyczące bibliotekoznawstwa, w nieco mniejszym stopniu informacji naukowej.

Tabela 2. Dział *Artykuły i komunikaty* według działów Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątej

Symbol	Nazwa symbolu	Artykuły
02	Bibliotekoznawstwo	20
028	Czytelnictwo	17
050+070	Prasoznawstwo, czasopiśmiennictwo	16
02–052	Użytkownik biblioteki	12
001.102-052	Użytkownicy informacji	9
02(091)	Biblioteki – historia	9
001.102	Informacja	9
001.895	Innowacje	9
002.2	Bibliologia	7
167/168	Metodologia	5
002.1–028.27	Elektroniczne dokumenty	4
37.014.242	Wymiany nauczycieli	4
026	Biblioteki specjalne	2
025.2	Zbiory biblioteczne gromadzenie	1
027.021	Biblioteki narodowe	1
025.3	Biblioteki katalogi	1
821.162.1	Literatura polska	1
Suma		127

Źródło: Opracowanie własne.

Analiza autorstwa

Dokonano pełnego przeglądu autorstwa we wszystkich działach „Nowej Biblioteki”. Analiza wykazała, że na łamach pisma swoje publikacje zamieściło 200 autorów, najwięcej w 2015 r. (18%), najmniej w 1999 r. (3%), co jest uzależnione od liczby tomów wydanych w danym roku. Poza skrajnymi wartościami odsetek autorów oscyluje między 11 a 13%. W periodyku znalazły się także publikacje współautorskie maksymalnie pięciu autorów, najczęściej były to teksty wcho-

dzące w skład działu *Wydarzenia*, w pozostałych działach dominują teksty napisane przez jednego bądź dwóch autorów. W takich wypadkach podczas analizy każdą osobę liczone jako odrębnego autora.

Najwięcej artykułów napisanych przez jednego autora (9) opublikowała Sylwia Bem (2010–2012). Licznie publikowały również Barbara Maria Morawiec (2012–2014) oraz Maria Kycler (2010–2014). Do „Nowej Biblioteki” swoje teksty często przesyłały także m.in.: Agnieszka Bajor (2000, 2010–2013), Małgorzata Caban (2010–2013), Marlena Gęborska (2011, 2013, 2014), Joanna Kaźmierczak (2011–2013), Agnieszka Łakomy (2011–2015), Anna Marcol (2011–2013, 2015), Dorota Sochocka (2011–2012, 2014), Adrianna Szefer (2011–2013). Najwięcej autorów (139) ogłosiło w „Nowej Bibliotece” jeden artykuł (tabela 3).

Tabela 3. Zestawienie autorów i przypadających im artykułów

Liczba artykułów	Liczba autorów
9	1
8	2
7	2
6	2
5	7
4	11
3	15
2	21
1	139
Razem	200

Źródło: Opracowanie własne.

Naukowcy publikujący na łamach „Nowej Biblioteki” reprezentują różne środowiska naukowe i kulturalne. W piśmie tym od 2010 r. regularnie zamieszczane są informacje o afiliacjach (w początkowych numerach takich danych nie było lub sporadycznie można je było znaleźć w przypisach). W przypadku około 92% autorów podano afiliację lub była ona możliwa do ustalenia, pozostały odsetek stanowią twórcy, których trudno było przypisać do danej jednostki. W przypadku autorów, którzy w trakcie swojej kariery zawodowej zmieniali miejsca zatrudnienia, liczone wszystkie wskazane przez nich afiliacje. Badanie wykazało, że autorzy wywodzili się z ponad 44 ośrodków naukowych i kulturalno-oświatowych w Polsce, ale nie tylko. Swoje teksty zamiesz-

czali autorzy z 27 uczelni wyższych oraz innych placówek naukowych (158 osób). Najwięcej osób – około 65% wszystkich autorów – jako swoje miejsce pracy wskazało Uniwersytet Śląski w Katowicach. Dominują naukowcy oraz studenci kierunku: informacja naukowa i bibliotekoznawstwo, a następnie: Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji, Instytutu Historii, Wydziału Nauk o Ziemi, Wydziału Pedagogiki i Psychologii. Poza tym w tworzenie czasopisma zaangażowani są pracownicy naukowcy, studenci i bibliotekarze akademicki innych uczelni (tabela 4) oraz zatrudnieni w bibliotekach różnego typu (20 osób),

Tabela 4. Wykaz jednostek naukowych podanych jako afiliacja

Lp.	Uczelnie wyższe i inne jednostki naukowe	Status	Liczba
1.	Uniwersytet Śląski w Katowicach	pracownik naukowy	50
		student	34
		biblioteka	19
2.	Uniwersytet w Bonn	pracownik naukowy	
		student	
		biblioteka	1
3.	Uniwersytet Wrocławski	pracownik naukowy	1
		student	1
		biblioteka	2
4.	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	pracownik naukowy	1
		student	
		biblioteka	
5.	Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie	pracownik naukowy	
		student	
		biblioteka	1
6.	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	pracownik naukowy	5
		student	6
		biblioteka	
7.	Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie	pracownik naukowy	3
		student	
		biblioteka	
8.	Uniwersytet Opolski	pracownik naukowy	1
		student	
		biblioteka	
9.	Uniwersytet Szczeciński	pracownik naukowy	1
		student	
		biblioteka	
10.	Uniwersytet Łódzki	pracownik naukowy	2
		student	3
		biblioteka	
11.	Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach	pracownik naukowy	
		student	
		biblioteka	2

12.	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	pracownik naukowy	1
		student	
		biblioteka	
13.	Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach	pracownik naukowy	
		student	1
		biblioteka	
14.	Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu	pracownik naukowy	
		student	
		biblioteka	2
15.	Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie	pracownik naukowy	
		student	
		biblioteka	1
16.	Politechnika Śląska w Gliwicach	pracownik naukowy	
		student	
		biblioteka	7
17.	Akademia Muzyczna w Łodzi	pracownik naukowy	
		student	
		biblioteka	1
18.	Uniwersytet Complutense w Madrycie	pracownik naukowy	1
		student	
		biblioteka	
19.	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	pracownik naukowy	
		student	1
		biblioteka	
20.	Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie	pracownik naukowy	
		student	
		biblioteka	1
21.	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	pracownik naukowy	
		student	1
		biblioteka	
22.	Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej	pracownik naukowy	
		student	
		biblioteka	2
23.	Polska Akademia Nauk oddział w Krakowie	pracownik naukowy	1
		student	
		biblioteka	
24.	Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemysłu	pracownik naukowy	
		student	
		biblioteka	1
25.	Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu	pracownik naukowy	
		student	
		biblioteka	3
26.	Uniwersytet Śląski w Opawie	pracownik naukowy	1
		student	
		biblioteka	
		Suma	158

Źródło: Opracowanie własne.

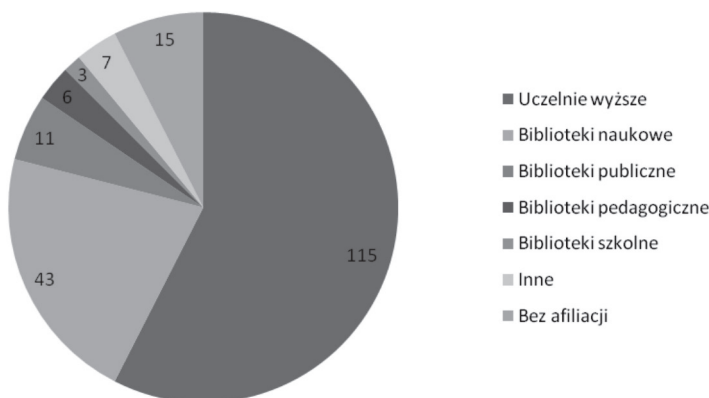
m.in. szkolnych, publicznych czy pedagogicznych (tabela 5). Miejsca pracy niezakwalifikowane wcześniej oznaczono jako „Inne”. Dokonując podziału według typu instytucji (wykres 1), wykazano, że najwięcej artykułów nadsyłano z uczelni wyższych oraz bibliotek naukowych, następnie z bibliotek publicznych, pedagogicznych i szkolnych.

Tabela 5. Wykaz jednostek naukowych podanych jako afiliacja

Lp.	Biblioteki	Liczba
1.	Biblioteka Śląska	2
2.	Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach	2
3.	Publiczna Biblioteka Pedagogiczna Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie	2
4.	Biblioteka Badische w Karlsruhe	1
5.	Niemiecka Biblioteka Narodowa	1
6.	Państwowa Biblioteka Széchényiego w Budapeszcie	1
7.	Biblioteka Pedagogiczna Wojewódzka w Bielsku-Białej	1
8.	Biblioteka Pedagogiczna w Tarnobrzegu	1
9.	Biblioteka Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach	1
10.	Biblioteka Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 53 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Częstochowie	1
11.	Biblioteka Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 w Mysłowicach	1
12.	Gminna Biblioteka Publiczna w Gilowicach	1
13.	Miejska Biblioteka Publiczna w Gliwicach	1
14.	Miejska Biblioteka Publiczna w Mikołowie	1
15.	Miejska Biblioteka Publiczna w Trzebini	1
16.	Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Mieczysława Karłowicza w Zielonej Górze	1
17.	Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Katowicach	1
	Suma	20

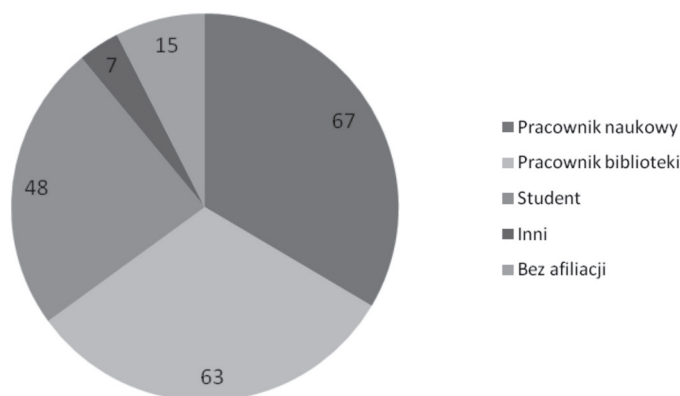
Źródło: Opracowanie własne.

Przeprowadzając analizę bibliometryczną, dokonano również podziału ze względu na charakter zatrudnienia autorów (wykres 2). Największy udział w tworzeniu artykułów do „Nowej Biblioteki” mieli pracownicy wymienionych wcześniej uniwersytetów oraz szkół wyższych (67 osób) oraz pracownicy bibliotek naukowych, publicznych, szkolnych i pedagogicznych (63 osoby). Studenci publikujący na łamach czasopisma reprezentowali przede wszystkim kierunki bibliotekoznawcze (48 osób), a 7 osób spośród wszystkich autorów stanowili pracownicy innych instytucji.

Wykres 1. Afiliacje autorów piszących do „Nowej Biblioteki” z podziałem na typ instytucji

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 2. Podział autorów „Nowej Biblioteki” ze względu na zatrudnienie

Źródło: Opracowanie własne.

Zakończenie

Dzięki analizie bibliometrycznej możliwe było ukazanie dynamiki zmian „Nowej Biblioteki” oraz uzyskanie odpowiedzi na pytanie: kto najczęściej w niej publikuje. Przeanalizowano także udział poszczególnych autorów w rozwoju czasopisma. W omawianym wydawnictwie ukazało się dotychczas 329 tekstów autorstwa 200 badaczy wywodzących się z 46 instytucji. Wielość i różnorodność materiałów potwierdzają tezę, że jest to pismo stanowiące cenne źródło wiedzy na temat bibliotek, nie tylko polskich, ale także zagranicznych. Pozwala

ono śledzić najnowsze kierunki rozwoju bibliotekoznawstwa, dostarcza informacji na temat historii książki i bibliotek. Można zauważyć coraz większe zainteresowanie periodykiem m.in. wśród pracowników i studentów uczelni, bibliotekarzy, muzealników, nauczycieli. Obserwacja zmian czasopisma pozwala na postawienie pewnych prognoz rozwoju. Można wnioskować, że liczba nadsyłanych artykułów będzie stała, z tendencją wzrostową dotyczącą tomów stanowiących zbiór materiałów pokonferencyjnych corocznych sesji organizowanych przez Koło Naukowe Bibliotekoznawców. Tematyka kolejnych zeszytów będzie natomiast uzależniona od obszarów badawczych naukowców obranych na redaktorów tomów oraz nowych technologii i dostępu do informacji. Zagadnienia ostatnio podejmowane na łamach pisma to: dziedzictwo materialne, książka dziecięca oraz komunikacja naukowa. W przyszłości planowane są tomy dotyczące ochrony zbiorów, systemów bibliotecznych oraz otwartej nauki. Nie ulega zatem wątpliwości, że problematyka periodyku będzie obejmować właśnie te kierunki.

W przyszłości należałoby także dokonać analizy bibliografii załącznikowej „Nowej Biblioteki”, która ukazałaby, na jakie teksty powołują się naukowcy publikujący w czasopiśmie, w jakim języku teksty te zostały napisane, kiedy zostały ogłoszone, z jakich czasopism i instytucji pochodzą oraz jak przedstawia się typologia wykorzystywanych źródeł. Należałoby także zbadać zagadnienie autocytowań w periodyku. Będzie to możliwe po zindeksowaniu tekstów w bazie cytowań bibliograficznych CYTBIN.

„Nowa Biblioteka” jest narzędziem popularyzującym naukę poprzez realizację założeń czasopisma naukowego będącego przestrzenią wymiany badań i myśli, miejscem komunikacji różnych środowisk naukowych i aparatem stymulującym rozkwit dyscypliny.

Literatura

- Arianta. Pobrane z: <http://www.ariantapl/> (26.12.2016).
- Część B wykazu czasopism naukowych. Pobrane z: http://www.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2015_12/3ff4f6faa026db021ce6e6a4e13e77c0.pdf (26.12.2016).
- Dejnarowicz, C. (1980). *Literatura naukowa – uczeni – wydawcy*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- Gwadera, M. (2010). Nauka w społeczeństwie wiedzy – obieg książki naukowej w Polsce. W: Z. Gębołyś (red.), *Biblioteki szkół wyższych w społeczeństwie wiedzy. Uwarunkowania wybrane zagadnienia*, t. 1, *Konteksty i uwarunkowania* (s. 48–82). Katowice: Studio Noa.

- PN-ISO 690:2012 (2012). Informacja i dokumentacja – Wytyczne opracowania przypisów bibliograficznych i powołań na zasoby informacji.
- Koło Naukowe Bibliotekoznawców. Pobrane z: http://kinib.kolo.ukw.edu.pl/?page_id=24 (26.12.2016).
- Nauka (1999). W: A. Krupa (red.). *Encyklopedia popularna PWN* (s. 553). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Labuda, G. (1986). O warunkach i formach upowszechniania nauki i wiedzy. *Nauka Polska*, (1–2), 119–126.
- Nowa Biblioteka. Pobrane z: <http://www.knb.ibin.us.edu.pl/nowa-biblioteka/> (26.12.2016).
- Pietruch-Reizes, D. (1998). Od redakcji. *Nowa Biblioteka*, (1), 3.
- Żbikowska-Migoń, A. (2008). Rola czasopism w krytyce piśmiennictwa naukowego. W: M. Skalska-Zlat, A. Żbikowska-Migoń (red.), *Dokument, książka i biblioteka w badaniach naukowych i nauczaniu uniwersyteckim* (s. 139–155). Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.

Marta Gawlik

The Department of Readerly and Information Culture
The Institute of Library Science and Scholarly Information
University of Silesia in Katowice
The Library of the University of Silesia in Katowice
The Centre of Scholarly Information and the Academic Library in Katowice
e-mail:marta.gawlik82@gmail.com

Anna Gawinek

The Library of the University of Silesia in Katowice
The Centre of Scholarly Information and the Academic Library in Katowice
e-mail: anna.gawinek99@gmail.com

“Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media” [“The New Library. Services, Information Technology and Media”] as a tool for the popularisation of scholarship (a bibliometrical analysis of a periodical)

Abstract: In the community of scholars scholarly periodicals perform various functions, *inter alia* they create a space for communication in the said community, they are the first outlet where results of research may be published or they are helpful in the evaluation of scholarly literature. Serial publications may also furnish inspiration for the flourishing of scholarship itself. After the Arianta database we assume that in Poland 84 library science and scholarly information periodicals are published. One of such titles is “Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media”

(until 2014 known as “Nowa Biblioteka. Zeszyty Monograficzne Koła Naukowego Bibliotekoznawców Uniwersytetu Śląskiego”). Until the end of 2015 the periodical of the Student Association of Library Scientists of the University of Silesia in Katowice was the only periodical of student library science associations on the citation index list of periodicals of the Ministry of Science and Higher Education – Part B. By taking these reasons into account one performed a bibliometrical analysis of the periodical. The study material involved all publications featured in the periodical since its establishment in 2015. Serial publications were studied in depth. The formal and content-related features were taken into account, which in this case applied only to the part *Artykuły i komunikaty* [Articles and reports], thus showing the directions of research of scholars. The statistical changes of the “Nowa Biblioteka” were presented as well as the estimated directions of development.

Keywords: Bibliometrical analysis. The Institute of Library Science and Scholarly Information. “Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media”. “Nowa Biblioteka. Zeszyty Monograficzne Koła Naukowego Bibliotekoznawców Uniwersytetu Śląskiego”. The Student Association of Library Scientists. University of Silesia in Katowice